

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGA-PAV / 13049031

Datum

Betreft antwoord staatssecretaris op navraag van burgers neonicotinoiden

Geachte heer, mevrouw,

U heeft mij onlangs een bericht gestuurd, waarin u uw zorg uit over de relatie tussen neonicotinoïden en bijensterfte. Ik stel het op prijs dat u de moeite heeft genomen om mij te schrijven. Ik deel uw zorg over de bijensterfte en informeer u graag over mijn mening over dit onderwerp en over de inzet die ik pleeg.

Mijn reactie op de herbeoordeling van EFSA

Op verzoek van de Europese Commissie heeft de EFSA (European Food and Safety Authority) een herbeoordeling uitgevoerd van de effecten op bijen van drie werkzame stoffen uit de neonicotinoïdengroep, namelijk imidacloprid, thiamethoxam en clothianidin. Deze gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt om planten in de eerste periode na zaaien te beschermen tegen insecten. Het middel zit als een laag om het zaadje en wordt door de plant opgenomen waardoor de hele plant is beschermd. Uit de herbeoordeling komt naar voren dat er voor bepaalde aspecten een hoog risico is voor bijen bij gebruik op sommige gewassen. .

Naar aanleiding van de EFSA-herbeoordeling heb ik eind januari 2013 aan de verantwoordelijke Eurocommissaris Borg en aan de Tweede Kamer laten weten bezorgd te zijn over de bijensterfte. Bijen zijn onmisbaar voor de bestuiving van bloemen en planten. Ik heb aangegeven dat de bevindingen van EFSA in dat licht spoedig tot besluitvorming en actie zouden moeten leiden. Daarbij geef ik de voorkeur aan een Europese aanpak, omdat zaden vrij verhandeld mogen worden binnen de EU. Een Europese aanpak zorgt er voor dat de regels in alle EU landen hetzelfde zijn.

Natuurlijk heb ik de Eurocommissaris ook verteld dat het Nederlandse Parlement bij aangenomen motie aan de regering heeft gevraagd om een Europees verbod op alle toepassingen van neonicotinoïden, tenzij onomstotelijk bewezen is dat zij geen schadelijk effect hebben op de gezondheid van bijen.

Voorstellen Europese Commissie (EC) en standpunt van Nederland

De Eurocommissaris heeft in zijn eerste reactie na mijn oproep in januari aangegeven ook te zijn voor een spoedige Europese aanpak.

Op 14 maart 2013 heeft de Europese Commissie (EC) een definitief voorstel gedaan aan het SCoFCAH over de drie door EFSA herbeoordeelde neonicotinoïden. Het voorstel houdt samengevat in dat er een Europees verbod komt op de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen met deze drie stoffen op gewassen die aantrekkelijk zijn voor bijen en op graan. Er is een aantal uitzonderingen op het verbod:

- toepassingen onder glas en voor wintergraan;
- spuittoepassingen die na de bloei worden gebruikt;
- gewassen die worden geoogst, voordat dat ze tot bloei komen (zoals kool- en uigewassen).

Het gebruik door niet-professionele gebruikers wordt in het voorstel van de Europese Commissie uitgesloten. De aanpassingen van de EU-regelgeving wordt over maximaal twee jaar geëvalueerd. Voor alle relevante studies die ondertussen door toelatingshouders worden aangeleverd, zal de Europese Commissie aan de EFSA de opdracht geven deze spoedig te beoordelen. Als deze studies volgens EFSA veilig gebruik aantonen, dan kan de regelgeving binnen twee jaar weer worden aangepast.

Besluitvormingsproces over het voorstel van de Europese Commissie

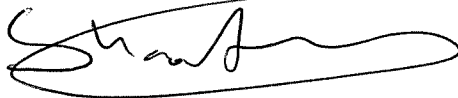
Zoals gebruikelijk heeft er in het SCoFCAH een stemming plaatsgevonden over het voorstel van de Europese Commissie. Nederland heeft voor het voorstel gestemd, samen met 12 andere Europese lidstaten. Er waren 9 lidstaten tegen het voorstel en 5 lidstaten hebben zich onthouden van stemming. Daarmee was er zowel voor als tegen dit voorstel geen gekwalificeerde meerderheid aanwezig. Het voorstel is dus niet aangenomen, maar ook niet verworpen. Dit betekent dat er sprake was van een patstelling tussen de lidstaten.

Tijdens de vergadering van de Landbouwwraad in Brussel op 19 maart 2013 hebben de ministers van de lidstaten en de Europese Commissie ook over de neonicotinoïden en het voorstel van de Europese Commissie gesproken.

Ik heb nogmaals steun uitgesproken voor het Commissievoorstel en de andere lidstaten opgeroepen om ook in te stemmen met het voorstel. Kijkend naar het advies van de EFSA vind ik het niet verantwoord om besluitvorming langer uit te stellen. Ik heb onderstreept dat het voorgestelde verbod precies gericht is op de toepassingen waar aantoonbare risico's bestaan, dat de gezondheidsrisico's voor bijen met het verbod tot een aanvaardbaar niveau worden teruggebracht en dat daarmee ook recht wordt gedaan aan de wetenschappelijke conclusies van de EFSA.

Eurocommissaris Borg heeft tijdens deze vergadering de lidstaten laten weten dat de EC de besluitvorming over het huidige voorstel zal doorzetten en het voorstel doorstuurt naar het Comité van Beroep, dat zich daar binnen drie weken over buigt. Definitieve besluitvorming vindt naar verwachting plaats rond half april. De Eurocommissaris houdt vast aan zijn intentie om het verbod in te laten gaan op 1 juli 2013.

Voor meer informatie verwijst ik u naar www.rijksoverheid.nl

Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken